

Dabas lieguma „Lubasts” dabas aizsardzības plāna izstrādes uzsākšanas informatīvās sanāksmes

Protokols

2014. gada 12.augstā, Daugavpils novada domē (Rīgas ielā 2, Daugavpils)

Sanāksmes sākums plkst. 10:00

Sanāksmi vada: Jolanta Bāra, projektu administratore Projektu vadības un informācijas grupā

Protokolē: Daina Lakša, projekta Nr. 1-08/172/2014 asistene/pasākumu vadītāja

Piedalās: 14 dalībnieki (skat. protokola1. pielikums)

Saīsinājumi: BVZ –bioloģiski vērtīgi zālāji, DAP – dabas aizsardzības plāns, DND – Daugavpils novada dome, DU -Daugavpils Universitāte, UG –uzraudzības grupa

J. Bāra atklāj sanāksmi. Informē, ka DU sadarbībā ar DND un Vides aizsardzības fonda finansējumu uzsākusi projektu „Dabas aizsardzības plāna izstrāde un uzsākšana dabas liegumam „Lubasts””. Šis raksturo lieguma platību, atrašanās vietu un piemin lieguma nodibināšanas mērķi – ezera kā melnā zīrņa ligzdošanas vietas aizsardzība. Kā vērtīgus biotopus piemin apkārt ezeram esošos mežus un pļavas.

J. Bāra Iepazīstina ar dabas aizsardzības plāna izstrādes procedūru, ko sāk ar informatīvo sanāksmi. Norāda, ka paziņojums par informatīvo sanāksmi ticus, publicēts vietējā presē un „Latvijas Vēstnesis”. Paziņojums izlikts arī pašvaldību ēkās. Uzskaita uz informatīvo sanāksmi ieaicinātās saistītās organizācijas. Stāsta par projekta termiņiem. Saistībā ar DAP procedūru izsaka bažas, vai projektu pabeigs laikā.

J. Bāra prezentācijā sniedz īsu pārskatu dabas liegumu „Lubasts”, aizsardzības kategoriju, administratīvo iedalījumu, patību, dibināšanas gadu, dabas vērtībām. Norāda, ka blakus dabas liegumam atrodas ciemats, kas ir teritorijas problemātiskā vieta. Tāpat tiek norādīts uz ezera aizaugšanas problēmu. Piemin, ka tikko noslēdzies iepirkuma konkurss par hidrologu pakalpojumiem, līdz ar to drīz varēs sākt ezera teritorijas un tuvākās apkaimes apsekošanu.

J. Bāra Prezentācijā iepazīstina sanāksmes dalībniekus ar DAP izstrādes procedūru, kas izriet no likumdošanas noteikumiem par DAP izstrādi. Uzskaita DAP mērķus, kādas intereses saskaņo, piemin, ka DAP nedrīkst pasliktināt aizsargājamo sugu un

biotopu stāvokli, norāda DAP laika posmus. Stāsta, ko ietver DAP, ka viens no DAP mērķiem var būt teritorijas iedalījums zonās, piemetina, ka konkrētā teritorija ir maza un iemeslu iedalīt to zonās grūti iedomāties. Stāsta par to, kur var izmantot DAP. Norāda uz pretrunu, ka plānam ir ieteikuma raksturs, bet tas tiek reglamentēts kā ļoti svarīgs dokuments.

Informē par UG izveidi, ko tā nosaka, par tās funkcijām, par UG sanāksmēm. Uzskaita pašlaik piesaistītos 4 ekspertus, hidrologu eksperti no SIA „Meliorprojekts”.

Rāda ezera bildi, kurā redzama ezera aizaugšana, bet joprojām ir putniem piemērota teritorija un ir aizsargājams biotops. Pēc biotopu inventerizācijas, gar ezera krastiem ir arī aluviālie meži – slapji melnalkšņu, bērzu meži, kas ietekmēti ar ezera plūdmainīgām. Rāda palieņu zālāju bildi blakus lieguma teritorijai.

D. Lakša vaicāta, komentē par šo zālāju apsaimniekošanu – viena no pļavām tiek apsaimniekota, otra nē.

J. Bāra izsaka domu sazināties ar šo zālāju apsaimniekotāju un noskaidrot to attieksmi pret BVZ subsīdijām, vai viņš tās saņem vai zina par tām. Norāda, ka liegums ir nozīmīga teritorija putniem – trijām zīriņu sugām, tā ir nozīmīga ligzdošanas vieta. Uzsver, ka pēc ornitologa Gaida Grandāna teiktā Baltspārnu zīriņam 2014. gadā šī ir vienīgā konstatētā kolonija valstī. Uzskaita arī pārējās aizsargājamās putnu sugars: mazais dumpis, niedru lija, brūnā čakste u.c, kas sastopamas lieguma teritorijā.

J. Bāra noslēdz prezentāciju un aicina klātesošos uzdot jautājumus un izteikties.

T. Isaka jautā, vai izstrādājot DAP ir plānots izstrādāt individuālos noteikumus? **J. Bāra** atbild, ka DAP izstrādes gaitā radzēs, vai tie būs nepieciešami. Pieļauj iespēju, ka attiecībā uz hidroloģisko režīmu varētu būt noteikumi, kas atšķiras no dabas liegumos spēkā esošiem noteikumiem. Pagaidām trūkst datu par hidroloģisko režīmu.

J. Bāra aicina dalīties ar saviem novērojumiem par teritoriju.

E. Jonāne jautā kādas varētu būt prognozes, kā Ľubasta ciems ietekmē lieguma teritoriju, kādu ietekmi atstāj? Papildina jautājumu – Cik daudz cilvēks iejaucas, ar makšķerēšanu, bradāšanu? **J. Bāra** informē, ka ezeram ir tikai viena vienīga vieta, kur cilvēks var ērti pieiet, tā ir no kanāla gala. Izsaka iespēju, ka tur cilvēki pavasarī

makšķerē. **B. Ozoliņa** Arī apstiprina, ka ezeram praktiski nav pieejas un vienīgā šāda vieta ir kanāls. **J. Silovs** Izsakās, ka kādreiz pieejas vietu bijis vairāk, malu zvejnieki esot likuši tīklus, zivju bijis vairāk. **Kāds no dalībniekiem** norāda, ka tas esot bijis daudzus gadus atpakaļ, kad mednieku un makšķernieku biedrībai šīs ezers bijis atdots nomā. **J. Bāra** komentē, ka arī ornitologs G. Grandāns pirms dažiem gadiem ir vilcis laukā no ezera nelikumīgos tīklus.

E. Rudāns skaidro, ka ar plūdiem ezerā ieskalojas piesārņojums no ciemata, palielinot arī organisko vielu daudzumu ezerā. **J. Bāra** jautā pašvaldībai, vai ciematā ir centralizētā kanalizācija? **B. Ozoliņa** apstiprina, ka nav. **J. Bāra** secina, ka viss piesārņojums, arī no sausajām tualetēm nonāk ezerā. Makšķerēšana uz ezeru neatstāj tik lielu ietekmi, kā reāls piesārņojums no ciemata.

J. Bāra runājot par izmantošanas iespējām un no tūrisma infrastruktūras viedokļa, min ornitologa ieteikumu izveidot putnu novērošanas torni – ne pārāk augstu platformu kanāla galā, dodot iespēju novērot, kā ezerā rosās putni.

J. Bāra. Jautā pašvaldībām, kāda ir pašu ciemata iedzīvotāju attieksme?

B. Ozoliņa ziņo, ka vasarnīcu iedzīvotāji bija informēti par šo sanāksmi, izsaka neizpratni, kāpēc neviens nav ieradies. Turpina, ka iedzīvotājus vairāk uztrauc tieši ezera hidroloģiskā situācija, plūdi, īpašuma bojāšana. Ir arī daļa, kas tiešām uztraucas, ka ezers ir aizaudzis, kas atceras, ka kādreiz ezerā varēja peldēties, krasti bija pieejami. Atzīmē, ka tāpēc jau projekts tiek realizēts ar mērķi izpētīt, kā vislabāk labot situāciju. **J. Bāra** pateicas par komentāru.

A. Aizbalts komentē, ka pēc izpētes rezultātiem varēs spriest, kā rīkoties tālāk. **J. Bāra** piekrīt, ka tālākais darbs būs uzraudzības grupās, kurās varēs vēl diskutēt par sagaidāmajiem risinājumiem, kas nebūs viegli. **A. Aizbalts** komentē, kā teritorija applūda, tā arī applūdis, **J. Bāra** paskaidro, ka tā ir Eiropas nozīmes aizsargājama teritorija, un tā ir apsolīta sargāt, ja būs iespēja atrast kādu risinājumu, tad to meklēs. Piebilst, ka projektā ir paredzēta tikšanās ar ciema iedzīvotājiem, kad būs kādi hidroloģijas rezultāti, kā arī paredzēts pašvaldību biletenā lapas ar informāciju par dabas vērtībām, kas notiek lieguma teritorijā. Centīsimies iedzīvotājus informēt un uzsklausīt, ko viņi saka.

S. Līckrastiņa jautā vai ezerā ietek tikai Šoltupīte, vai tā ir vienīgā vai ir vēl kādi strautiņi. **J. Bāra** atbild, ka ir kanāls, kas plūst cauri ciemam un no otras puses savienojas ar Līksnas upi. **J. Uljans** bilst, ka tikai Šoltupe ietek un kanāls iztek. **J. Bāra** pārjautā, vai Šoltupe tā, kas nāk no ceļa puses. DAP izstrādes laikā skatīsies, vai ir vēl kādi grāvji. **J. Uljans** piemetina, ka vēsturiski ir bijusi pieteka arī no dzelzceļa puse, bet tā vairs netek, uzbēruma dēļ.

Notiek diskusija par ezerā ietekošajiem upītēm un strautiem **J. Bāra** secina, ka kādreiz to bijis vairāk, tāpēc ezers kļuvis seklāks. Prasīs hidrobiologiem datus par ūdens kustību ezerā.

J. Bāra pateicas klātesošajiem par dalību un veltīto laiku. Slēdz sanāksmi.

J. Bāra / J. Bāra /
D. Lakša / D. Lakša /

1. pielikums

Informatīvās sanāksmes dalībnieku saraksts

Nr.	Vārds, uzvārds	Iestāde, organizācija, zemes īpašums
1.	Edgars Rudāns	Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālā administrācija
2.	Sandra Līckrastiņa	AS „Latvijas Valsts meži” Dienvidlatgales mežsaimniecība
3.	Guna Novika	VVD Daugavpils reģionālā vides pārvalde
4.	Tatjana Isaka	Valsts meža dienests Dienvidlatgales virsmežniecība
5.	Juris Uljans	Daugavpils novada dome
6.	Olga Davidova	Daugavpils novada dome
7.	Aleksandrs Aizbalts	Daugavpils novada dome
8.	Anna Andiņa	gorod.lv
9.	Egita Jonāne	„Latgales laiks”
10.	Jānis Silovs	Dabas parks „Daugavas loki”
11.	Biruta Ozoliņa	Līksnas pagasta pārvalde
12.	Guntis Kaminskis	Daugavpils novada dome
13.	Daina Lakša	Daugavpils Universitāte
14.	Jolanta Bāra	Daugavpils Universitāte